

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

**dokonanej w dniach 6 – 7 kwietnia 2013 r. na kierunku *ekonomia* prowadzonym
w ramach obszaru nauk społecznych realizowanych
na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim
na Wydziale Nauk Zespołowych
Stargardzkiej Szkoły Wyższej Stargardinum w Stargardzie Szczecińskim.**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA

członkowie:

- dr hab. Bogusław Plawgo - członek PKA
- prof. dr hab. Stefan Wrzosek – ekspert PKA
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA
- Arkadiusz Ługowski – ekspert PKA

Krótką informacja o wizytacji

Wizytacja na Wydziale Nauk Zespołowych Stargardzkiej Szkoły Wyższej Stargardinum w Stargardzie Szczecińskim na kierunku „*ekonomia*” odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2012/2013. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz drugi. Pierwsza ocena jakości kształcenia na tym kierunku studiów odbyła się w roku 2009 i zakończyła wydaniem oceny warunkowej (Uchwała Nr 251/2010 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 marca 2010 r.). Kolejna ocena na podstawie przedstawionej przez Rektora dokumentacji z działań naprawczych, odbyła się w roku 2011 (po ocenie warunkowej) i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej ze skróconym okresem obowiązywania tej oceny (Uchwała Nr 815/2011 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 września 2011 r.).

Aktualna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

Załącznik nr 1 Podstawy prawne oceny jakości kształcenia

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

Kryterium 1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę

1.1)

Uczelnia rozpoczęła działalność od prowadzenia kształcenia na kierunku *ekonomia* na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej nr DSW-3-WB-4001-546/05 z dnia 28 lipca 2005 r. nadającej uprawnienia do prowadzenia wyższych studiów zawodowych na tym kierunku.

„Misja i Strategia Stargardzkiej Szkoły Wyższej Stargardinum” została zatwierdzona – zgodnie z przepisami Statutu Uczelni – Uchwałą Senatu Nr 11/2011 z dnia 22 września 2011 roku. W dokumencie tym nie określono horyzontu czasowego. Z uwagi na fakt, iż jest to uczelnia jednowydziałowa dokument ten jest jednocześnie misją i strategią Wydziału Nauk Zespołonych.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu wraz z listą obecności w powyższej sprawie. W posiedzeniach oraz procedurze tworzenia tych dokumentów nie uczestniczyli interesariusze zewnętrzni.

W dokumencie tym w podpunkcie 1.2 **Misja Uczelni** nie określono misji, tylko cele funkcjonowania uczelni, co oznacza, że brak jest sformułowanej misji uczelni. W podpunkcie 1.4 **Szczegółowe cele misji Uczelni** wskazano: Cele strategiczne, Cele edukacyjno-naukowe i Cele promocji. Tak zestawiony zbiór celów nie tworzy misji, jest on tylko początkiem do budowy strategii uczelni.

Procedury związane z utworzeniem kierunku zostały zachowane, tj. odbywały się zgodnie z zapisami w Statucie, po pozytywnym zaopiniowaniu dokumentów przez Senat oraz skierowaniu przez Rektora Uczelni stosownego wniosku do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

W Raporcie Samooceny wskazano tylko, że kierunek ekonomia pozostaje w ścisłym związku z realizacją strategicznych punktów zadań i misji uczelni. Analiza misji (w wskazanej formie 10 punktowej listy celów) oraz strategii (wskazanej w formie 11 punktowych celów strategicznych) wskazuje na praktyczny charakter kształcenia, co nie ma odniesienia do drugiego, trzeciego i czwartego celu edukacyjno-naukowego wskazanego przy kształceniu według profilu ogólnoakademickiego. Koncepcja kształcenia dla kierunku ekonomia nie wpisuje się w misję i strategię Uczelni. Z powyższego wynika, że nie jest spełniony warunek określony w *rozporządzeniu MNiSzW z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia*, którego § 9.1 pkt. 2 wskazuje na *związek kierunku studiów ze strategią rozwoju, w tym misją uczelni*.

W raporcie samooceny jest bardzo skromna informacja o interesariuszach wewnętrznych i zewnętrznych biorących udział w tworzeniu koncepcji kształcenia – nie określono ich roli w prowadzonych konsultacjach.

1.2)

Uchwałą Nr 2/2012 z dnia 10 maja 2012 r. Senat zatwierdził efekty kształcenia dla kierunku *ekonomia* na studiach pierwszego stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2012/2013. W posiedzeniu nie uczestniczyli interesariusze zewnętrzni, a udział studentów powinien być odnotowany w formie odrębnej opinii samorządu studenckiego zatwierdzającej efekty kształcenia. Głównymi interesariuszami w tworzeniu efektów byli nauczyciele akademicy.

Plany studiów i programy kształcenia były przedmiotem obrad Senatu, w których uczestniczyli studenci. Brak jest jednak opinii samorządu studenckiego o uchwalanych programach, co wymagają przepisy prawa.

Wszystkie zmiany w planach studiów i programach kształcenia wynikające ze zmian w przepisach prawa, to jest np. dostosowanie planów i programów do obowiązujących standardów kształcenia, utworzenie nowych specjalności, a także doskonalenia procesu kształcenia do zmieniających się potrzeb zewnętrznych odbywają się zgodnie z przyjętą w Uczelni procedurą, tj. przez Senat (Uchwała nr 10/2012 z dnia 14 czerwca 2012 r.)

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego - *znacząco*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1.1). Cele kształcenia Wydziału są zdefiniowane w dokumencie *Misja i Strategia Uczelni*, dominuje w nim cel zaspokajania zapotrzebowania lokalnego rynku pracy, ale realizacja kształcenia odbywa się poprzez profil ogólnoakademicki, co nie wpisuje się w te cele strategiczne. Oferta kształcenia jest przygotowana dla osób pracujących w Stargardzie Szczecińskim i jego okolicach. Oferta dla młodych ludzi wchodzących na rynek pracy. Wskazane byłoby jej budowanie poprzez profil praktyczny.

1.2). Koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku, poziomie i profilu studiów ustala Rada programowa ds. kształcenia. Głównymi interesariuszami w tworzeniu koncepcji są tylko nauczyciele akademicy. Studenci nie brali udziału w tym procesie. Pracodawcy mogą teoretycznie oddziaływać na koncepcję kształcenia w ramach działalności Stargardzkiej Izby Gospodarczej, której Uczelnia jest członkiem. Nie stwierdzono przykładów współpracy w tym zakresie.

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1)

Zgodnie z Raportem samooceny kierunek studiów *ekonomia* - studia pierwszego stopnia (profil ogólnoakademicki) przyporządkowano do **obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych i dyscypliny ekonomia**. W strukturze programu kształcenia zdefiniowano kierunkowe efekty kształcenia odniesione do efektów kształcenia właściwych dla obszaru nauk społecznych i profilu ogólnoakademickiego. W ramach efektów kierunkowych przewidziano 16 efektów w zakresie wiedzy, 18 efektów w zakresie umiejętności oraz 11 efektów w obszarze kompetencji społecznych. Strukturę efektów kierunkowych można ocenić pozytywnie z punktu widzenia przynależności kierunku do dziedziny nauk ekonomicznych i dyscypliny ekonomia. Nie budzi także zastrzeżeń ich treść biorąc pod uwagę, iż są to studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Struktura kierunkowych efektów kształcenia, kształtując ogólnoeconomiczny model kształcenia, nie stanowi właściwej podstawy do prowadzenia kształcenia w ramach realizowanych dwóch specjalnościach, szczególnie w zakresie *Ekonomiki transportu i logistyki* oraz *Obrotu i zarządzania nieruchomościami*.

Zespół Oceniający PKA w ramach poprzedniej oceny jakości kształcenia stwierdził, że specjalności realizowane w ramach ocenianego kierunku nie mieszczą się w jego kanonie wiedzy. W raporcie sformułowano zalecenie, iż nie jest wskazane budowanie sylwetki absolwenta ekonomii o profilu specjalnościowym opartym na treściach kierunków „finanse i rachunkowość” oraz „transport” i „logistyka” na podbudowie treści kierunkowych z ekonomii. Dodatkowo identyfikowano, że elementy specjalnościowej sylwetki absolwenta

finanse i rachunkowość są przeniesieniem elementów sylwetki z samodzielnego kierunku „finanse i rachunkowość”, zaś specjalności transport i logistyka są przeniesieniem elementów z samodzielnych kierunków „transport” oraz „logistyka”. Sylwetki absolwenta wymienionych specjalności nie powinno się budować na podbudowie umiejętności uzyskanych z kształcenia kierunkowego z ekonomii. **Nie jest zatem właściwe i nie służy właściwemu procesowi jakości kształcenia, aby treści kształcenia specjalnościowego były bezpośrednim przeniesieniem treści KIERUNKOWYCH ??z samodzielnych kierunków studiów finanse i rachunkowość oraz transport i logistyka.**

Uczelnia dokonała pewnych modyfikacji nazw specjalności, a także ich zawartości pod względem zestawu realizowanych przedmiotów. Zamiast specjalności *Finanse i rachunkowość* realizowana jest specjalność *Rachunkowość i zarządzanie finansami*, zamiast specjalności *Transport i logistyka* realizowana jest specjalność *Ekonomika transportu i logistyki*. To pewne większe nastawienie nazw specjalności na zagadnienia bliższe dyscyplinie ekonomia nie w pełni jednak odnosi się do zaleceń stawianych przez zespół oceniający PKA. Obecnie na gruncie obowiązujących zasad KRK należy dodatkowo oceniać możliwości i zasadność prowadzenia specjalności w kontekście realizacji kierunkowych i szczegółowych efektów kształcenia. Analiza zaproponowanych we wniosku kierunkowych efektów kształcenia wskazuje, że nie tworzą one właściwej podstawy do realizacji specjalności wywodzących się z innych niż ekonomia dyscyplin naukowych.

2.2)

Generalnie występuje spójność kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia. Niespójności związane są ze szczegółowymi efektami kształcenia przedmiotów realizowanych w ramach specjalności. Po pierwsze zdarzają się przypadki zbyt ogólnego formułowania efektów szczegółowych, które w świetle treści kształcenia nie mogą być w pełni osiągnięte w ramach danego przedmiotu. Przykładem może być przedmiot „Ekonomika przedsiębiorstw transportowych”:

EKW1: definiuje podstawowe kategorie gospodarki rynkowej i rządzące nimi prawidłowości, ma elementarną wiedzę o mechanizmach i procesach ekonomicznych dotyczących transportu, rozumie specyfikę gałęziową i operacyjną występującą w przedsiębiorstwach transportowych

EKW2: rozumie istotę i mechanizmy funkcjonowania gospodarki w regionie; zna i klasyfikuje instrumenty finansowania działalności firm transportowych

EKU1: interpretuje problemy praktyki gospodarczej oraz ocenia racjonalność decyzji podmiotów gospodarczych wykorzystując teorie makro- i mikroekonomiczne; analizuje procesy gospodarcze i struktury występujące w firmach transportowych

Powyższe efekty ze względu na ujęcie treści ogólnoeconomicznych zasadniczo właściwie wpisują się w efekty kierunkowe. Jednocześnie jednak nie mogą być w pełni osiągnięte ze względu na treści kształcenia przedmiotu, w których nie przewidziano zagadnień związanych z definiowaniem podstawowych kategorii rynkowych i rządzących nimi prawidłowości czy mechanizmów funkcjonowanie gospodarki w regionie, ani także problematyki racjonalności decyzji podmiotów gospodarczych wykorzystującej teorie makro- i mikroekonomiczne.

Podobna sytuacja występuje w przypadku także innych przedmiotów specjalnościowych. W przedmiocie „Podstawy logistyki”: przewidziano takie efekty jak

EKW1: posiada teoretyczną wiedzę z dziedziny nauk ekonomicznych, rozróżnia prawidłowości i mechanizmy rynkowe, definiuje struktury rynku oraz powiązania pomiędzy nimi w wymiarze krajowym i międzynarodowym

EKW2: zna podstawowe koncepcje i metody zarządzania; wykazuje się wiedzą o funkcjach zarządzania i roli czynnika ludzkiego w procesach logistycznych
EKW3: klasyfikuje różne formy indywidualnej przedsiębiorczości, analizuje problemy logistyczne w funkcjonowaniu organizacji, identyfikuje trendy w logistyce

Treści programowe przedmiotu bezpośrednio związane są z problematyką logistyki. Nie można na ich podstawie potwierdzić możliwości osiągnięcia w pełnym zakresie powyższych efektów szczegółowych. W treściach kształcenia nie ma mowy na przykład o klasyfikacji różnych form indywidualnej przedsiębiorczości, czy teoretycznej wiedzy z dziedziny nauk ekonomicznych, rozróżnianiu prawidłowości i mechanizmów rynkowych, definiowaniu struktury rynku oraz powiązań pomiędzy nimi w wymiarze krajowym i międzynarodowym.

Z drugiej strony w przedmiotach specjalnościowych pojawiają się niespójności efektów szczegółowych z efektami kierunkowymi polegające na tym, iż w niedostatecznym stopniu efekty przedmiotowe wpisują się w efekty kierunkowe. Przykładowo w ramach przedmiotu „Zarządzanie nieruchomościami mieszkalnymi i niemieszkalnymi” przewidziano efekty szczegółowe:

EKW1: definiuje rodzaje i charakterystykę nieruchomości mieszkalnych i niemieszkalnych
EKW2: definiuje, rozpoznaje i potrafi rozróżnić czynności zarządzania operacyjnego i strategicznego wykonywane i planowane przez zarządców
EKW3: potrafi zidentyfikować problemy związane z zarządzaniem nieruchomościami i zaproponować rozwiązania naprawcze,

Mają one odniesienie do jednego efektu kierunkowego K_W06 (zna podstawowe kategorie gospodarki rynkowej i rządzące nimi prawidłowości; ma elementarną wiedzę o mechanizmach i procesach ekonomicznych; zna przyczyny i konsekwencje zmian struktur rynkowych i instytucji).

Przytoczone efekty szczegółowe w zbyt małym stopniu mogą być interpretowane jako przyczyniające się do osiągnięcia efektu K_W06. Trudno uznać, iż wiedza z zakresu rodzajów nieruchomości, czy tym bardziej czynności zarządzania nieruchomościami, w istotny sposób przyczyni się do osiągnięcia znajomości podstawowych kategorii gospodarki rynkowej i rządzących nimi prawidłowości. Sam wzmiankowany efekt kierunkowy może co prawda zostać osiągnięty w ramach innych przedmiotów, co wynika także z przyporządkowania efektów szczegółowych do efektów kierunkowych w ramach całego programu kształcenia. Jednocześnie pojawia się wątpliwość, jaki jest powód realizowania wzmiankowanych efektów szczegółowych i w konsekwencji całego przedmiotu w kontekście przyjętego modelu efektów kierunkowych.

W programie studiów występują niespójności szczegółowych efektów kształcenia w przedmiotach specjalnościowych z kierunkowymi efektami kształcenia.

Generalnie efekty kształcenia są sformułowane w sposób niewłaściwy. Uchybienia w tym zakresie występują w przypadkach zbyt ogólnego formułowania efektów w ramach przedmiotów specjalnościowych. Przykłady tego typu efektów, których realizacja w ramach przedmiotu nie jest możliwa, ani nie jest możliwa ich weryfikacji zostały przedstawione wyżej. Niewłaściwą jest praktyka przenoszenia w znacznym

stopniu poziomu ogólności celów kierunkowych do celów szczegółowych, bowiem prowadzi to do wzmiankowanej trudności ich realizacji i weryfikacji.

2.3)

Analiza dokumentacji w postaci programu studiów, a w szczególności kart przedmiotów (sylabusów) pozwala stwierdzić, iż zachodzą przesłanki tworzące warunki do osiągania kierunkowych i szczegółowych efektów kształcenia, z wyjątkiem niektórych wzmiankowanych wyżej przypadków szczegółowych efektów kształcenia w ramach przedmiotów specjalnościowych. Jak wskazano wyżej zbyt ogólne sformułowanie efektów szczegółowych nie zapewnia warunków ich realizacji w ramach przedmiotów zorientowanych na omawianie szczegółowych zagadnień związanych często z innymi niż ekonomia dyscyplinami naukowymi. Poza tym zastrzeżeniem w poszczególnych sylabusach właściwie opisano efekty szczegółowe i ich powiązania z efektami kierunkowymi. Przewidziano adekwatne metody kształcenia oraz środki dydaktyczne, a także zaproponowano właściwe metody weryfikacji efektów kształcenia. Wartym podkreślenia jest to, iż w poszczególnych sylabusach starano się wystandaryzować poziom wymagań w zakresie realizacji szczegółowych efektów kształcenia z uwzględnieniem różnego poziomu ocen z danego przedmiotu.

W odniesieniu do praktyki zawodowej także sformułowano szczegółowe efekty kształcenia i odpowiadające im treści kształcenia. **Można zauważyć, że wśród efektów kształcenia podkreśla się wiedzę o tworzeniu i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości oraz zastosowania wiedzy teoretycznej w praktyce. Natomiast w ramach treści dominuje zapoznavanie się z różnymi obszarami funkcjonalnymi firmy. W samym sylabusie praktyk nie uwzględniono form i warunków ich zaliczania, ani nawet nakładu czasu pracy studenta, co może stanowić zagrożenie z punktu widzenia możliwości osiągnięcia szczegółowych efektów kształcenia dla praktyki zawodowej. Natomiast formy realizacji praktyk oraz system ich kontroli i zaliczania określono w „Regulaminie praktyk zawodowych”.**

Kierunkowe efekty kształcenia dostępne są na stronie internetowej Uczelni od 20 marca 2013 r., podobnie jak i szczegółowe efekty zawarte w kartach poszczególnych przedmiotów. Natomiast informacje dotyczące efektów kształcenia dla pozostałych kierunków studiów, to jest informatyki oraz dziennikarstwa i komunikacji społecznej nie są dostępne dla studentów, potencjalnych kandydatów oraz pracodawców, a powinny być udostępniane od początku roku akademickiego, a nawet wcześniej, aby kandydaci wybierając kierunek mogli się z nimi zapoznać.

Na podstawie informacji uzyskanych podczas spotkania zespołu wizytującego ze studentami kierunku *ekonomia* można uznać, że są oni zapoznawani z opisem zakładanych efektów kształcenia. Efekty kształcenia są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Opis zakładanych efektów kształcenia przyporządkowany dla danego przedmiotu jest zawarty w sylabusie przedmiotu. Sylabusy są przedstawiane na pierwszych zajęciach danego kursu, a także dostępne u prowadzących zajęcia i w dziekanacie. W trakcie spotkania z zespołem wizytującym studenci ocenianego kierunku wyrazili się pozytywnie na temat dostępu do opisu założonych efektów kształcenia.

Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. np. protokoły egzaminacyjne i dyplomy prowadzona jest prawidłowo.

Zwraca się uwagę na fakt, iż w suplementach nadal (zwracano już na to uwagę w roku 2009) wpisuje się niewłaściwą nazwę rejestru prowadzonego przez Ministra Nauki i

Szkolnictwa Wyższego. Właściwa nazwa to – rejestr uczelni niepublicznych i związków uczelni niepublicznych prowadzony przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Wskazane byłoby również określenie na jakiej podstawie funkcjonuje aktualnie Uczelnia. Nadal również wpisuje się niewłaściwie w pkt. IV ust. 2 „standardy kształcenia” zapis „...Program autorski opracowany na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 kwietnia 2002 r. w sprawie określenia standardów nauczania na poszczególnych kierunkach studiów i poziomu kształcenia...”, który jest już nieaktualny. Program realizowany przez studentów oparty jest o standardy kształcenia określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.). Należy również uzupełnić w pkt. IV ust. 3 wpisy przy poszczególnych semestrach o rok akademicki.

Odnosząc się do informacji Uczelni przekazanej do Biura PKA w dniu 30 kwietnia br. Zespół Oceniający stwierdza, iż zastrzeżenia dotyczyły wypełnienia suplementu, a nie jego wzoru. Nieprawidłowo wskazano podstawę prawną dotyczącą programów kształcenia realizowanych przez studentów na ocenianym kierunku studiów, tj. standardów kształcenia realizowanych wg przepisów wskazanych wyżej (z roku 2007) a nie jak Uczelnia wpisuje w wydawanych aktualnie suplementach z roku 2002.

W Uczelni teczki osobowe studenta przechowuje się w archiwum Uczelni – zgodnie z wymaganiami określonymi Zarządzeniem nr 12/2011/2012 Rektora z dnia 28 września 2011 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji o organizacji i zakresie działania archiwum zakładowego. W instrukcji nie określono przez jaki okres czasu teczki osobowe studentów będą w tym archiwum przechowywane, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188).

Brak jest procedur oraz dokumentów, z których wynikałoby w jaki sposób Uczelnia prowadzi dokumentację dotyczącą archiwizowania dokumentacji związanej z realizacją zajęć dydaktycznych i gromadzeniem dokumentacji potwierdzającej uzyskanie zakładanych efektów kształcenia. Opracowaniem tych procedur miała zająć się powołana przez Senat w dniu 19 lutego 2010 r. Rada Programowa.

W systemie ocen efektów kształcenia występują wszystkie niezbędne elementy. Poziom opanowania efektów szczegółowych odpowiadający poszczególnym ocenom został określony w sylabusach przedmiotów. Zostały tam także zawarte metody weryfikacji efektów szczegółowych obejmujących wiedzę, umiejętności i kompetencje. W zakresie ocen przejściowych można zauważyć prawidłową ich strukturę, która można uznać za właściwą.

Struktura ocen z ostatniej sesji egzaminacyjnej

	Niedostateczny	Dostateczny +	Dostateczny	Dobry	Dobry +	Bardzo dobry
I rok	21	94	28	115	28	82
II rok	90	355	284	544	234	405
III rok	36	234	150	345	132	165
Razem	147	683	462	1004	394	652
Struktura(%)	4.4%	20.4%	13.8%	30.0%	11.8%	19.5%

Analiza prac przejściowych wykazała, że zdarzają się przypadki gdy dobór zagadnień do egzaminu oraz dobór pytań nie zapewnił przekrojowej weryfikacji efektów kształcenia z zakresu danego przedmiotu (np. makroekonomii).

Efekty kształcenia dla praktyki zawodowej zostały określone w sylabusie tego modułu. Obejmują one efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Podstawą do zaliczenia praktyki jest Dziennik praktyk, zawierający sprawozdanie studenta z odbytej praktyki i jej oceną oraz opinią pracodawcy. **Analiza wybranych dzienników praktyk wykazała, iż sprawozdania z praktyk są na tyle skrótowe, iż nie w pełni pozwalają na weryfikację osiąganych zakładanych efektów kształcenia.**

Zasady dyplomowania zostały określone w „Regulaminie dyplomowania”, wprowadzonym zarządzeniem Rektora. W regulaminie tym stwierdza się, iż „Temat pracy dyplomowej jest akceptowany przez promotora lub przez niego przygotowany. Promotor ustala także szczegółowy zakres pracy. Temat pracy powinien odpowiadać kierunkowi studiów”. Niestety przyjęcie powyższej regulacji w praktyce nie zapewniło spójności realizowanych prac dyplomowych z kierunkiem studiów ekonomia i dyscypliną naukową *ekonomia* do której przypisano kierunek studiów. Analiza wylosowanych prac dyplomowych wykazała, że wiele spośród nich nie można jednoznacznie przypisać do dyscypliny ekonomia, lecz do innych dyscyplin, jak finanse, czy nauki o zarządzaniu. Świadczą o tym zarówno tytuły wielu prac odzwierciedlające tematykę specjalności wywodzących się spoza dyscypliny ekonomia, jak i stosowane podejście metodologiczne niewykorzystujące dorobku ekonomii. **W tej sytuacji należy stwierdzić, iż proces dyplomowania w niedostatecznym stopniu weryfikuje zakładane kierunkowe efekty kształcenia.**

Pozytywnie natomiast należy ocenić strukturę ocen z prac dyplomowych.

Struktura ocen z prac dyplomowych

Bardzo dobry	– 2
Dobry plus	– 4
Dobry	– 14
Dostateczny plus	– 6
Dostateczny	– 5

Egzamin dyplomowy obejmuje weryfikację kierunkowych jak i specjalnościowych efektów kształcenia. Struktura ocen z ostatniego egzaminu dyplomowego nie budzi zasadniczych zastrzeżeń, choć nie wystąpiły oceny niedostateczne

Struktura ocen z egzaminu dyplomowego:

Bardzo dobry	– 9
Dobry plus	– 4
Dobry	– 5
Dostateczny plus	– 3
Dostateczny	– 10

Nie budzi zastrzeżeń struktura ocen na dyplomie.

Struktura ocen na dyplomie:

Bardzo dobry	– 6
Dobry	– 16
Dostateczny	– 9

Pozytywnym elementem systemu ocen jest stosowanie systemu zapobiegania plagiatom w pracach dyplomowych. Uczelnia poddaje prace dyplomowe ocenie przy pomocy systemu „Plagiat.pl”.

Efekty funkcjonowania systemu ocen osiągnięcia efektów kształcenia można rozpatrywać także z perspektywy poziomu tak zwanego odsiewu. W raporcie samooceny zawarto informację, iż po semestrze zimowym w roku akademickim 2012/2013 skreślonych zostało 16 studentów. Zidentyfikowane przyczyny odsiewu to: niezaliczenie semestru; skreślenie własne; oraz nie zaliczenie wpisu warunkowego. Do chwili przeprowadzania wizytacji dane te zapewne nieco się zmieniły, albowiem w dokumentacji przekazanej ZO zawarto informacje skorygowaną, iż liczba skreśleń w roku akademickim 2012 -2013 wyniosła razem 21 studentów. W tym na roku I - 3 studentów, na roku II - 11 studentów i na II roku 7 studentów. Przyczyny odsiewu były następujące: nie zaliczenie semestru 4 osoby, rezygnacja 10 osób, nie zaliczenie wpisu warunkowego 2 osoby oraz nie złożenie pracy dyplomowej 4 osoby. Odnosząc powyższe liczby do ogólnej liczby studentów można ocenić, iż poziom odsiewu jest stosunkowo wysoki i nie budzi wątpliwości z perspektywy stawiania wymogów osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Uczelnia oferuje studentom ocenianego kierunku odbywanie praktyk za pośrednictwem Biura Karier SSW. Jednak z opinii przedstawionej przez studentów, na spotkaniu z zespołem wynika, że praktykę zawodową najczęściej odbywają w zakładach pracy, w których są zatrudnieni, co jest dla nich dużym ułatwieniem. Szczegółowe zasady określa Regulamin Studenckich Praktyk Zawodowych oraz Program praktyk, które są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Przepisy regulaminu są przejrzyste i zrozumiałe. Studenci ocenianego kierunku wiedzą jakie cele i efekty kształcenia powinni osiągnąć w trakcie odbywania praktyk. Odbywane praktyki trwają trzy tygodnie i zostały wycenione na 4 punkty ECTS.

Wydział powołuje opiekuna praktyk. Według postanowień regulaminu zaliczenie praktyki odbywa się na podstawie prowadzonego przez studenta Dzienniczka Praktyk, w którym zawarte są sprawozdanie i zaświadczenie o odbyciu praktyki.

2.4)

Monitorowaniem karier zawodowych absolwentów zajmuje się Biuro Karier stosując wprowadzone Zarządzeniem Rektora nr 3/2012/2013 z dn. 1.10. 2012 r. procedury. Do tego celu opracowano kwestionariusz ankietowy. Ma on być wysyłany do tych absolwentów danego rocznika, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu. Dotychczas na udział w badaniach losów absolwentów wyraziło zgodę 38 absolwentów, w tym 19 absolwentów kierunku ekonomia. Z informacji uzyskanych podczas wizytacji ustalono, iż po raz pierwszy ankietę wysłano na przełomie lat 2012/2013. Dotychczas uzyskano zwroty wypełnionych ankiet od 2 absolwentów. Uczelnia podjęła zatem wysiłki w zakresie badania losów absolwentów, jednakże powinny być one kontynuowane, aby przynosić bardziej wymierne efekty.

Ważnym elementem monitorowania karier zawodowych absolwentów jest również ankieta kierowana do pracodawców, ale brak informacji o jej rezultatach.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Prace dyplomowe jak wskazano wyżej często pod względem tytułów, stosowanych metod i treści odbiegają od kanonu dyscypliny ekonomia, do której przyporządkowano oceniany kierunek. Tytuły i zawartość wielu prac wylosowanych do oceny bardziej odpowiednią dla kierunku finanse i rachunkowość.

Znaczna część ocenionych prac miała charakter literaturowy, bez badań empirycznych. Takie prace nie weryfikują zadeklarowanych umiejętności absolwenta. Ich cele formułowano niepoprawnie, bez zamiaru badawczego, a jedynie jako zamiar

przedstawienia czy przybliżenia problematyki, której dotyczył tytuł pracy. Samodzielne oceny zjawisk gospodarczych, nawet powierzchowne, należały do wyjątków. Często pojawiającym się mankamentem jest natomiast brak precyzyjnego formułowania celu pracy dyplomowej stawiającego studentowi konkretne zadanie do rozwiązania.

Teksty prac zawierały dużo niepoprawności formalnych i niekonsekwencji, zwłaszcza w odsyłaczach i spisach literatury. Często rysunki nie wiązały się z tekstem.

W komisjach egzaminacyjnych nie było osób z tytułami naukowymi lub ze stopniami naukowymi doktora habilitowanego. Były stałe pary promotor-recenzent. Pytania egzaminacyjne zwykle były trzy, w tym jedno lub dwa bardzo bliskie treści pracy. Zauważono niedostatecznie pogłębione recenzowanie prac dyplomowych i co szczególnie niepokojące przypadki identycznych recenzji promotora i recenzenta.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego - częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1) Zespół Oceniający PKA w ramach poprzedniej oceny jakości kształcenia stwierdził, że specjalności realizowane w ramach ocenianego kierunku nie mieszczą się w jego kanonie wiedzy. W raporcie sformułowano zalecenie, iż nie jest wskazane budowanie sylwetki absolwenta ekonomii o profilu specjalnościowym opartym na treściach kierunków „finanse i rachunkowość” oraz „transport” i „logistyka” na podbudowie treści kierunkowych z ekonomii. Uczelnia dokonała pewnych modyfikacji nazw specjalności a także ich zawartości pod względem zestawu realizowanych przedmiotów. To pewne większe nastawienie nazw specjalności na zagadnienia bliższe dyscyplinie ekonomia nie w pełni jednak odnosi się do zaleceń stawianych przez zespół oceniający PKA. Obecnie na gruncie obowiązujących zasad KRK należy dodatkowo oceniać możliwości i zasadność prowadzenia specjalności w kontekście realizacji kierunkowych i szczegółowych efektów kształcenia. Analiza zaproponowanych we wniosku kierunkowych efektów kształcenia wskazuje, że nie tworzą one właściwej podstawy do realizacji specjalności wywodzących się z innych niż ekonomia dyscyplin naukowych.

2.2) W programie studiów występują niespójności szczegółowych efektów kształcenia w przedmiotach specjalnościowych z kierunkowymi efektami kształcenia. Z jednej strony zdarzają się przypadki zbyt ogólnego formułowania efektów szczegółowych, które z punktu widzenia treści kształcenia nie mogą być w pełni osiągnięte w ramach danego przedmiotu. Z drugiej strony w przedmiotach specjalnościowych pojawiają się niespójności efektów szczegółowych z efektami kierunkowymi polegające na tym, iż w niedostatecznym stopniu efekty przedmiotowe wpisują się w efekty kierunkowe.

2.3) Zidentyfikowano uchybienia w zakresie weryfikacji efektów kształcenia. Analiza procesu realizacji praktyk zawodowych wykazała, iż sprawozdania z praktyk są na tyle skrótowe, iż nie pozwalają na weryfikację zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Wybór tematów prac dyplomowych i metod stosowanych przy ich opracowywaniu często odbiegający od właściwych dla dyscypliny ekonomia sprawia, iż proces dyplomowania w niedostatecznym stopniu weryfikuje zakładane kierunkowe efekty kształcenia. Zauważono niedostatecznie pogłębione recenzowanie prac dyplomowych i, co szczególnie niepokojące, przypadki identycznych recenzji promotora i recenzenta. Analiza prac przejściowych wykazała, że zdarzają się przypadki, gdy dobór zagadnień do egzaminu oraz dobór pytań nie zapewnił przekrojowej weryfikacji efektów kształcenia z zakresu danego przedmiotu.

2.4) Uczelnia podjęła próby monitorowania losów absolwentów. Powinny być one kontynuowane i doskonalone.

Kryterium 3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

3.1)

Program kształcenia generalnie nie umożliwia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia, które są bliższe innym dyscyplinom niż ekonomia..

Plan studiów obejmuje sześć semestrów, liczba punktów ECTS wynosi 180 (30 punktów na semestr) a liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach niestacjonarnych wynosi 1292 (w tym 531 godzin wykładów oraz 761 godzin ćwiczeń, seminariów i konwersatoriów). Program studiów podzielono na 10 modułów tematycznych oraz jeden moduł zawierający przedmioty specjalnościowe. W skład poszczególnych modułów wchodzi odpowiednio dobrane przedmioty.

Program kształcenia określa prawidłowo:

- łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich, która wynosi na studiach niestacjonarnych 60 punktów ECTS,
- łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, która wynosi 68 punktów ECTS,
- minimalną liczbę punktów ECTS, którą student musi zdobyć, realizując moduły kształcenia oferowane w formie zajęć ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów, która wynosi 16 punktów ECTS,
- minimalną punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując moduły kształcenia podlegające wyborowi, która wynosi 70 punktów ECTS (38,88% punktów ECTS).

Uczelnia prowadzi kształcenie na wyższych latach zgodnie z obowiązującym wcześniej standardami kształcenia. Plan tych studiów obejmuje sześć semestrów, liczba punktów ECTS wynosi 180, a liczba godzin zajęć dydaktycznych wynosi 1227 (w tym 615 godzin wykładów oraz 612 godzin ćwiczeń, seminariów i konwersatoriów). Zgodnie z wymogami rozporządzenia MNiSW z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, program kształcenia zawiera:

- Język obcy (126 godzin; 5 punktów ECTS),
- Technologię informacyjną (30 godzin; 2 punkty ECTS),
- Prawo i własność intelektualną (9 godzin; 1 punkt ECTS),
- przedmioty kształcenia ogólnego (Warsztat psychologiczny, Historię gospodarczą, Filozofię, Logikę: 72 godziny; 8 punktów ECTS),
- przedmioty podstawowe (369 godzin; 67 punktów ECTS),
- przedmioty kierunkowe (180 godzin; 30 punktów ECTS),
- wykłady monograficzne (obejmują one 432 godziny; 66 punktów ECTS).

Czas trwania kształcenia, dobór treści kształcenia, za wyjątkiem specjalnościowych, przyjmowana forma zajęć dydaktycznych są generalnie prawidłowe. Kształcenie realizowane jest w trakcie 6 semestrów. Formy zajęć, cele kształcenia, treści kształcenia, efekty kształcenia są szczegółowo opisane w sylabusach przedmiotów, w tym przedmiotów do wyboru.

Podczas spotkania z zespołem wizytującym studenci wyrazili pozytywną opinię na temat odpowiedniego rozkładu zajęć ćwiczeniowych i wykładów w trakcie zjazdów. Studenci

ocenianego kierunku wyrazili również pozytywną opinię na temat metod dydaktycznych stosowanych przez prowadzących zajęcia, które według nich są przystępne i interesujące.

W przyjętym systemie punktacji ECTS założono, iż jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga 25-30 godzin pracy studenta, przy czym liczba godzin pracy obejmuje zajęcia organizowane przez Uczelnię, zgodnie z planem studiów oraz jego pracę indywidualną. Zgodnie z wymaganiami przyjęto zatem, iż nakład pracy studenta obejmuje udział w zajęciach oraz pracę indywidualną. Roczny nakład pracy studenta ustalono na 60 punktów ECTS, semestralny odpowiednio na 30 ECTS. Punkty przyporządkowuje się wszystkim komponentom dydaktycznym programu kształcenia, dla których określono efekty kształcenia, metody kształcenia oraz kryteria oceny stopnia ich osiągnięcia przez studenta.

W trakcie spotkania z zespołem oceniającym studenci wyrazili pozytywną opinię na temat przyporządkowania punktów ECTS dla prowadzonych przedmiotów. Według nich ich wartości są odpowiednie dla pracochłonności odpowiednich kursów.

Sekwencja realizacji poszczególnych modułów kształcenia i przedmiotów nie budzi zastrzeżeń. Przede wszystkim przedmioty specjalnościowe w zasadzie realizowane są na trzech ostatnich semestrach studiów. Przedmioty podstawowe natomiast właściwie na początkowych semestrach studiów.

Uczelnia w odpowiedni sposób ustala sekwencje modułów kształcenia w programie studiów. Na spotkaniu z zespołem wizytującym studenci ocenianego kierunku wyrazili opinię, że omawiane treści wynikają z wcześniejszych modułów, stanowią ich uzupełnienie i poszerzenie.

Studenci wizytowanego kierunku pozytywnie ocenili semestralny plan zajęć, oraz godzinowe rozłożenie zajęć w trakcie zjazdu, które w odpowiedni sposób umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Uczelnia program kształcenia realizuje jedynie w formie studiów niestacjonarnych. Zgodnie z Raportem samooceny „zajęcia odbywają się w trakcie dziewięciu trzydniowych zjazdów (piątek, sobota, niedziela) dwa razy w miesiącu oraz sesji egzaminacyjnej i sesji poprawkowej. Terminy zjazdów w Uczelni określa Harmonogram zjazdów, który opracowywany jest na każdy semestr studiów”. W opinii zawartej w Raporcie samooceny „Taka organizacja procesu kształcenia umożliwia realizację wszystkich zakładanych efektów kształcenia”.

W trakcie wizytacji Zespołu Oceniającego ustalono, iż część zajęć nie jest realizowana w powyższej formule, lecz zgodnie z deklaracją władz Uczelni zajęcia były realizowane także w formie e-learningu. Formuła e-learningu dotyczy tylko Grupy 3 i 4 na II roku studiów. Dla tej grupy nie zostały zrealizowane żadne wykłady przewidziane na II roku studiów z udziałem wykładowcy.

Realizacja zajęć w semestrze zimowym 2012/2013 dla grupy 3 i 4 drugiego roku studiów obejmowała tylko ćwiczenia zaplanowane na III semestrze studiów, które odbyły się na zjazdach 1, 3, 5, 8 i 9 tylko w soboty i w niedziele. Zajęcia ćwiczeniowe grupa 3 i 4 odbywała poza siedzibą uczelni, to jest w mieście Kalisz Pomorski. Grupa 3 i 4 (II rok studiów) powstała w roku 2012/2013 po przejściu 63 studentów od Szczecińskiej Szkoły Wyższej Collegium Balticum w Szczecinie, która to Uczelnia od roku 2012/2013 zawiesiła kształcenie na kierunku ekonomia. Pierwszy rok studiów 63

osoba grupa zrealizowała w roku 2011/2012, dla której zajęcia odbywały się w Kaliszu Pomorskim.

W trakcie wizytacji Zespół Oceniający poprosił o przedstawienie dokumentacji potwierdzającej prowadzenie zajęć typu e-learning oraz materiałów, które mogłyby potwierdzić możliwość realizacji efektów kształcenia w trakcie prowadzenia zajęć na odległość. Rektor i Dziekan Uczelni poinformowali Zespół Oceniający, iż nie jest to możliwe w trakcie wizytacji, lecz jednocześnie zapewnili, iż przekażą tego typu informacje w terminie późniejszym. Istotnie pismem z dnia 30 kwietnia 2013 roku Dziekan Wydziału Stargardzkiej Szkoły Wyższej Stargardinum przesłał informacje dotyczące funkcjonowania platformy e-learningowej SSW Stargardinum.

W piśmie i załączonych materiale elektronicznym zawarto informacje o przeszkoleniu nauczycieli i studentów odnośnie korzystania z platformy elektronicznej, zapewnieniu dostępu do materiałów dydaktycznych w formie elektronicznej. Jednocześnie zapewniono, że zaliczenia i egzaminy końcowe odbywały się w siedzibie Uczelni.

Według deklaracji Rektora i Dziekana e-learningiem objęte były tylko wykłady, wszystkie ćwiczenia były realizowane bez udziału e-learningu. Analiza harmonogramów zajęć realizowanych w semestrze zimowym 2012/2013 dla grupy 3 i 4 wskazuje na niepełne ich wykonanie, i tak:

- język rosyjski (gr.3 – 19h, plan 27h, brakuje 8h),
- język angielski (gr.4 – 26h, plan 27h, brakuje – 1h);
- Makroekonomia (gr.3 i 4 – 12h, plan 18h, brakuje 6h),
- Ekonometria (gr.3 i 4 – 15h, plan 18h, brakuje 3h);
- Prawo dla ekonomistów (gr.3 i 4 – 14h, plan 12h, ponad 2h),
- Rachunkowość (gr.3–22h, plan–18h, ponad 4h, gr.4–17h, plan–18h, brakuje–1h),
- Analiza ekonomiczna (gr.3 i 4 – 12h, plan -18h, brakuje po 6h),
- Polityka gospodarcza ((gr.3 i 4 – 11h, plan – 9h, ponad 2h).

Oznacza to, że grupa 3 – II rok studiów nie zrealizowała w semestrze zimowym 2012/2013 ćwiczeń z przedmiotów: język rosyjski (8h), Makroekonomia (8h), Ekonometria (3h), Analiza ekonomiczna (6h) na łączną liczbę godzin 120 nie zrealizowano 25 godzin; grupa 4 nie zrealizowała: język angielski (1h), Makroekonomia (8h), Ekonometria (3h), Rachunkowość (1h), Analiza ekonomiczna (6h) na łączną liczbę 120 godzin nie zrealizowano 19 godzin, czyli nie odbyła się co 5 godzina ćwiczeń.

Część zajęć nie można traktować jako ćwiczenia, ponieważ odbywały się w połączonych grupach 3 i 4 z liczebnością łączną około 60 studentów, np. zjazd 8 – ćw. Analiza ekonomiczna – 8 godzin, od 13:00 do 19:00, sobota, 19.01.2013; 2 godziny, od 18:00 do 19:30, sobota, 2.02.2013 r.; ćw. Ekonometria – 7 godzin, od 8:45 do 14:30, niedziela, 20.01.2013. Połączenie grup do 60 osób, a także niepełna realizacja wymiaru godzinowego nie sprzyja osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia związanych z formą ćwiczeniową.

W semestrze zimowym 2012/2013 dla grupy 3 i 4 w formie e-learningu powinny być realizowane wykłady i dotyczyć one powinny następujących przedmiotów:

- Makroekonomii – 9 godzin,
- Ekonometrii – 12 godzin
- Prawo dla ekonomistów – 18 godzin (5 godzin realizacja, 3.02.2013, 15:25-19:30)
- Rachunkowość – 12 godzin
- Analiza ekonomiczna – 18 godzin
- Polityka gospodarcza – 18 godzin
- Wykład monograficzny I – 18 godzin
- Wykład monograficzny II – 18 godzin

Oznacza to, że 118 godzin wykładowych powinno odbyć się w formie e-learningu, a na 120 godzin ćwiczeń zrealizowano - odbyło się tylko w grupie 3 – 95 godzin, a w grupie 4 – 99 godzin.

Łączenie grup ćwiczeniowych 3 i 4 jest także nagminną praktyką w semestrze letnim 2012/2013 i dotyczy to

Zjazd 1 – 1-3 marca 2013

- ćw. Metodologia pisanie pracy dyplomowej – 2 godziny
- ćw. Polityka społeczna – 4 godziny
- ćw. Ekonomia integracji europejskiej – 3 godziny
- ćw. Finanse publiczne i rynki finansowe – 4 godziny

Zjazd 2 – 15-17 marca 2013

- ćw. Metodologia pisanie pracy dyplomowej – 2 godziny
- ćw. Polityka społeczna – 4 godziny
- ćw. Ekonomia integracji europejskiej – 3 godziny

Zjazd 4 – 19-21 kwietnia 2013

- ćw. Metodologia pisanie pracy dyplomowej – 2 godziny

Zjazd 5 – 10-12 maja 2013

- ćw. Gospodarka regionalna – 2 godziny
- ćw. Ekonomia integracji europejskiej – 2 godziny
- ćw. Metodologia pisanie pracy dyplomowej – 2 godziny
- ćw. Finanse publiczne i rynki finansowe – 3 godziny

Tylko na zjeździe 3 w dniach 5-7 kwietnia 2013 roku nie łączono grup ćwiczeniowych

Tworzenie 60 osobowych grup ćwiczeniowych nie sprzyja osiąganiu zakładanych efektów kształcenia, a dodatkowo brak elementów weryfikacji poprzez pisanie projektów, referatów, case study czy tworzenie prezentacji pogłębia wnioski o niemożliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Z powodu braku w sylabusach formy kształcenia e-learningowego, która jest wykorzystywana tylko dla grup 3 i 4 na II roku studiów przeanalizowano zawartość kursów e-learningowych. Wykorzystano login i hasło dostępu otrzymane w przesyłce od Dziekana z dnia 26 kwietnia 2013 roku, umożliwiające tylko ograniczone przez administratora do opcji Gość (aktywne do 12 maja 2013) zapoznanie się z zawartością kursów e-learningowych.

System e-learningowy Moodle zawiera opis dla 7 kursów, a plan studiów przewiduje 8 przedmiotów w 3 semestrze, czyli **nie był realizowany Wykład monograficzny II (18 godzin)**.

Kurs dla przedmiotu: Ekonometria – wykład 12 godzin – nie zawiera żadnych zasobów i logowań, co oznacza, że ten kurs nigdy nie został uruchomiony. Logowania wykładowcy dotyczą tylko kursu Rachunkowość. Oznacza to, że przedmiot ten był realizowany tylko w formie 15 godzinnych zajęć, to jest 7 godzin wykładu (łączone grupy) oraz 8 godzin ćwiczeń, przy programie studiów: 12 godzin wykład i 18 godzin ćwiczeń. W czasie wizytacji nie udostępniono Zespołowi Oceniającemu zestawów egzaminacyjnych i kolokwium z tego przedmiotu, pomimo prośby wcześniej zgłoszonej przez Zespół. Dodatkowo brak dorobku naukowego wykładowcy z zakresu ekonometrii powoduje, że zakładane efekty kształcenia dla tego przedmiotu nie zostały osiągnięte.

Kurs dla przedmiotu: Makroekonomia – wykład 9 godzin – wykładowca – autor - pierwsze wejście: 15 styczeń 2013, 12:57, ostatni dostęp: 25 styczeń 2013, co oznacza, że kurs nie ma charakteru e-learningu tylko wspomaga – uzupełnia tradycyjny wykład poprzez przekazanie

7 plików PDF z materiałami dla każdego tematu. Kurs nie zawiera: pytań kontrolnych, zadań, quizów itp. Pierwsze logowanie studenta było 27 stycznia 2013, a ostatecznie 27 lutego 2013 r. i dotyczyło 43 studentów na 57. Przedmiot ten był realizowany tylko w formie 12 godzinnych zajęć, to jest 8 godzin wykładu (łączone grupy ćwiczeniowe) oraz 4 godzin ćwiczeń, przy programie studiów: 9 godzin wykład i 18 godzin ćwiczeń. W czasie wizytacji nie udostępniono Zespołowi Oceniającemu zestawów egzaminacyjnych i kolokwium z tego przedmiotu, pomimo prośby wcześniej zgłoszonej przez Zespół. Dodatkowo brak dorobku naukowego wykładowcy z zakresu makroekonomii stwarza istotne wątpliwości, że zakładane efekty kształcenia dla tego przedmiotu nie zostały osiągnięte.

Kurs dla przedmiotu: Rachunkowość – 12 godzin – wykładowca założył kurs 15 stycznia 2013 r. i nigdy więcej nie logował się do swojego kursu. Kurs zawiera 5 plików PDF z materiałami do wykładu. Pierwsze logowanie studenta było 24 stycznia 2013, a ostatecznie 21 lutego 2013 r. i dotyczyło 49 studentów na 57. Oznacza to, że kurs nie ma charakteru e-learningu tylko wspomaga – uzupełnia tradycyjny wykład poprzez przekazanie 5 plików PDF z materiałami dla każdego tematu. Kurs nie zawiera: pytań kontrolnych, zadań, quizów itp. W czasie wizytacji udostępniono Zespołowi Oceniającemu zestawy egzaminacyjne z tego przedmiotu – zestawy egzaminacyjne zawierają błędy i nie sprawdzają umiejętności (pełną ocenę zawiera Załącznik 4, Część I). Dodatkowo brak dorobku naukowego wykładowcy z zakresu rachunkowości powoduje, że zakładane efekty kształcenia dla tego przedmiotu nie zostały osiągnięte.

Kurs dla przedmiotu: Prawo dla ekonomistów – 18 godzin – wykładowca założył kurs 7 lutego 2013 i więcej się nie logował. Kurs *Prawo* składa się z 5 modułów: Prawo gospodarcze publiczne, Prawo handlowe, Prawo własności intelektualnej, Prawo zwalczania nieuczciwej konkurencji, Sposoby zabezpieczenia wiarygodności pieniężnych w obrocie gospodarczym. Każdy moduł zawiera jeden plik tekstowy z materiałami dla wykładu. Na ten kurs logowało się tylko 25 studentów z 57. Oznacza to, że kurs nie ma charakteru e-learningu tylko wspomaga – uzupełnia tradycyjny wykład poprzez przekazanie 5 plików DOC z materiałami dla każdego tematu. Kurs nie zawiera: pytań kontrolnych, zadań, quizów itp. W czasie wizytacji nie udostępniono Zespołowi Oceniającemu zestawów egzaminacyjnych i kolokwium z tego przedmiotu, pomimo prośby wcześniej zgłoszonej przez Zespół. Dodatkowo brak dorobku naukowego wykładowcy z zakresu Prawa dla ekonomistów powoduje, że zakładane efekty kształcenia dla tego przedmiotu nie zostały w całości osiągnięte.

Kurs dla przedmiotu: Polityka gospodarcza – wykład 18 godzin – wykładowca założył kurs 10 stycznia 2013, 15:38 – było to pierwsze i ostateczne logowanie tego wykładowcy. W zasobach kursu znajdował się tylko jeden plik zawierający 35 stron tekstu. W tekście brak jest pytań i zadań kontrolnych, co oznacza, że ma on tylko charakter materiałów wspomagających wykład, a nie zastępujących wykład z udziałem nauczyciela. Plik pobierano od 23 stycznia 2013 roku, czyli dopiero po 8 zjazdach na 9 zjazdów. Forum dyskusyjne dla tego wykładu nie zarejestrowało żadnych zapytań i odpowiedzi. W czasie wizytacji nie udostępniono Zespołowi Oceniającemu zestawów egzaminacyjnych i kolokwium z tego przedmiotu, pomimo wcześniej zgłoszonej prośby przez Zespół. Brak realizacji wykładu powoduje, że zakładane efekty kształcenia dla tego przedmiotu nie zostały w całości osiągnięte.

Kurs dla przedmiotu: Analiza ekonomiczna – wykład 18 godzin – wykładowca założył kurs 14 stycznia 2013, godz. 12:20 – pierwsze logowanie, czyli dwa tygodnie przed końcem semestru. Brak jakichkolwiek zasobów, a po logach aktywności studentów widać, że tylko 48

studentów logowało się na kurs, na którym dostępnych było 8 plików PDF – 5 wykładów i 3 ćwiczenia. Forum dyskusyjne dla tego wykładu nie zarejestrowało żadnych zapytań i odpowiedzi. W czasie wizytacji nie udostępniono Zespołowi Oceniającemu zestawów egzaminacyjnych i kolokwium z tego przedmiotu, pomimo wcześniej zgłoszonej przez Zespół prośby. Brak realizacji wykładu powoduje, zakładane efekty kształcenia dla tego przedmiotu nie zostały w całości osiągnięte.

Kurs dla przedmiotu: Wykład monograficzny I – wykład 18 godzin, wykładowca nigdy na ten kurs się nie logował. Folder tego wykładu był pusty. W przesłanych materiałach przez władze uczelni nie było żadnych informacji o logowaniach do tego kursu. Na podstawie powyższych danych wnioskujemy, że wykład ten mógł się nigdy nie odbyć. Brak realizacji wykładu powoduje, zakładane efekty kształcenia dla tego przedmiotu nie zostały osiągnięte.

Przedstawione w e-learningu 7 kursów – jeden nigdy nie był realizowany, a w pozostałych przypadkach, zostały utworzone w styczniu 2013 roku, czyli pod koniec semestru zimowego. Wykłady realizowane za pomocą e-learningu nie mogły być elementem wspomagającym prowadzone ćwiczenia ponieważ kursy te pojawiły się po 8 zjeździe, czyli przed ostatnimi ćwiczeniami na 9 zjeździe.

W zakresie organizacji procesu kształcenia pewne wątpliwości budzi liczebność grup ćwiczeniowych, seminaryjnych i językowych. Na podstawie przekazanej dokumentacji ustalono, iż na specjalności *Ekonomika transportu i logistyki* liczebność grupy seminaryjnej wynosiła 28 osób, natomiast na specjalności *Rachunkowość i zarządzanie finansami* 18 osób, co budzi wątpliwość czy w tak dużych grupach osiągnięte zostaną efekty kształcenia. Liczebność grup ćwiczeniowych wynosi od 11 do 28 osób i spełnia wymagania, ale niepokoi fakt łączenia grup ćwiczeniowych, ponieważ wtedy przekraczają one 60 osób, co z kolei budzi wątpliwości co do realizacji efektów kształcenia. Grupy językowe liczą od 22 do 32 osób. Przy czym ta ostatnia wartość wydaje się nadmiernie wysoka z punktu widzenia możliwości osiągnięcia efektów kształcenia. Podobnie harmonogram studiów powinien być budowany z zasadą, że wykład wyprzedza ćwiczenia, a brak realizacji wykładów z bezpośrednim udziałem wykładowcy oraz uruchomienie kursów z materiałami wspomagającymi w styczniu, czyli na dwa tygodnie przed końcem semestru (pomiędzy 8 a 9 zjazdem), powoduje, że zakładane efekty kształcenia dla 8 przedmiotów nie zostały osiągnięte, co powoduje nie osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia.

Zgodnie z przedłożonym Regulaminem studiów przewiduje się możliwości indywidualizacji procesu kształcenia „Na wniosek studenta dziekan, w porozumieniu z kanclerzem, może wyrazić zgodę na indywidualny tok studiów”, w stosunku do studentów:

- wybitnie uzdolnionych i osiągających bardzo dobre wyniki w nauce,
- samotnie wychowujących dzieci,
- niepełnosprawnych,
- studiujących drugi kierunek,
- dotkniętych przewlekłą chorobą,
- opiekujących się obłożnie chorym członkiem najbliższej rodziny, którym nie może opiekować się inna osoba,
- z innych ważnych przyczyn.”

Zgodnie z przyjętymi w Uczelni uregulowaniami indywidualny tok studiów polega na realizowaniu obowiązującego planu studiów według indywidualnej organizacji przebiegu studiów, oraz indywidualnych sposobów i terminów uzyskiwania zaliczeń i zdawania egzaminów.

Niezależnie od tego zgodnie z paragrafem 19 Regulaminu studiów studenci, którzy ukończyli trzy semestry studiów i wyróżniają się wybitnymi uzdolnieniami i postępami w nauce oraz uzyskali z trzech semestrów średnią ocen minimum 4,5, mogą studiować według indywidualnych planów i programów nauczania. W tym trybie studiujący może uzyskać zgodę na wyłączenie z obowiązującego programu studiów niektórych przedmiotów, zawartych w planie obowiązującym wszystkich studentów i włączenie przedmiotów, odpowiadających własnym zainteresowaniom. Przy czym zmiana nie może dotyczyć przedmiotów podstawowych przewidzianych standardem dla danego kierunku. **Należy zauważyć, iż ta ostatnia regulacja w stosunku do programu kształcenia dostosowanego do KRK jest nieobowiązująca i wymaga odpowiedniego dostosowania Regulaminu studiów.**

Studenci ocenianego kierunku znają ogólne zasady indywidualizacji studiów, wiedzą w jakich przypadkach mogą się ubiegać o zmianę organizacji studiów oraz do kogo kierować podanie. W celu uzyskania informacji, w tym zakresie studenci mogą kierować pytania do pracowników dziekanatu lub władz Wydziału.

Regulamin nie zawiera odrębnych zapisów indywidualizacji studiów dla osób z niepełnosprawnościami.

Zapisy przedmiotowego regulaminu odnoszące się do możliwości indywidualizacji form kształcenia są przystępne i zrozumiałe.

Obecnie ogólny przydział punktów ECTS na poszczególne przedmioty wydaje się uzasadniony. **Występują jednak uchybienia w oszacowaniu nakładów pracy studenta w poszczególnych sylabusach przedmiotów, co może podważyć również ogólny podział punktów ECTS pomiędzy przedmiotami. I tak:**

- dla przedmiotu „praca dyplomowa” przewidziano 10 punktów ECTS, jednakże zupełnie nie alokowano tego ogólnego nakładu pomiędzy różne formy aktywności studenta,
- dla przedmiotu „Język obcy” nie przewidziano dla studiów niestacjonarnych godzin pracy własnej studenta, na studiach stacjonarnych ten udział wydaje się wysoce zaniżony.

Generalnie jednak, poza wskazanymi uchybieniami, szacowanie nakładów czasu pracy studentów i przypisanie punktacji ECTS jest prawidłowe.

Obecna forma sylabusów spełnia wymagania dla programów studiów rozpoczętych w roku akademickim 2011/2012 i wcześniej, ale dla programów studiów realizowanych według KRK, należałoby w sylabusach rozszerzyć informacje o kryteria oceny efektów kształcenia, kiedy i przy jakich warunkach student otrzymuje ocenę: bardzo dobrą, dobrą, dostateczną czy niedostateczną.

3.2)

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć i metody dydaktyczne są zasadniczo spójne, z wyłączeniem niespójności zidentyfikowanych już wyżej, a dotyczących efektów i treści kształcenia części przedmiotów specjalnościowych.

Ponadto, brak jest w sylabusach wskazań dotyczących kształcenia na odległość, co oznacza, że program zajęć jest przygotowany tylko dla formy studiów bez e-learningu. Brak sylabusów z opisem tej formy powoduje, że dokonanie oceny zajęć tego typu, tylko na podstawie zawartość kursu e-learningowego, jest niemożliwe.

W ramach programu studiów kierunku *ekonomia* przewidziano realizację praktyki w wymiarze czterech tygodni dla studentów stacjonarnych i trzech tygodni dla studentów

niestacjonarnych przypisując jej jednocześnie 4 punkty ECTS. Można mieć pewne wątpliwości co do trafności sformułowanych w sylabusie przedmiotu „Praktyka” szczegółowych efektów kształcenia szczególnie w powiązaniu z treściami kształcenia. Wśród efektów kształcenia podkreśla się wiedzę o tworzeniu i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości oraz zastosowania wiedzy teoretycznej w praktyce. Natomiast w ramach treści dominuje zapoznanie się z różnymi obszarami funkcjonalnymi firmy. W części sylabusu poświęconej szacowaniu nakładów pracy studenta nie wskazano zaangażowania godzinowego, w tym nie dokonano podziału na różne formy aktywności. Opis celów praktyki w Raporcie samooceny w znacznym stopniu odbiega od tego sformułowanego w Sylabusie. W sylabusie praktyki nie uzupełniono części dotyczącej form zaliczenia przedmiotu gwarantujących weryfikację zakładanych efektów kształcenia. W związku z powyższym formy realizacji praktyk, system kontroli i zaliczenia można ocenić na podstawie Regulaminu Studenckich Praktyk Zawodowych. Praktyka odbywa się na podstawie skierowania z Uczelni oraz indywidualnego lub zbiorowego porozumienia zawartego przez Uczelnię z instytucją lub firmą, w której student odbywa praktykę. Informacje o odbyciu, przebiegu i zaliczeniu praktyk odnotowane są w Dzienniku praktyk. Studenci są zobowiązani do potwierdzenia odbycia praktyk w miejscu praktyk oraz opracowania sprawozdania z odbytych praktyk. W celu sprawowania nadzoru nad organizacją i przebiegiem praktyk uczelnia może powołać spośród nauczycieli akademickich opiekuna praktyk.

Poza Regulaminem, drugim podstawowym dokumentem regulującym zasady realizacji praktyk jest „Program praktyk dla kierunku ekonomia”. Określa on charakterystyki miejsc odbywania praktyk oraz cele praktyk, które jednak nie w pełni są spójne z celami, treściami praktyk oraz efektami kształcenia dla praktyk zawartymi w sylabusie.

Ze strony Uczelni organizacją, kontrolą nad przebiegiem i ostatecznym rozliczeniem praktyk zajmuje się Opiekun praktyk. Podstawą do zaliczenia praktyki jest Dziennik praktyk, zawierający sprawozdanie studenta z odbytej praktyki i jej ocena oraz opinia pracodawcy.

Analiza wybranych dzienników praktyk wykazała, iż sprawozdania z praktyk są na tyle skrótowe, iż nie w pełni pozwalają na weryfikację osiągniętych efektów kształcenia.

Zgodnie z Regulaminem praktyk opiekun praktyk może zaliczyć studentowi wykonywaną przez niego pracę zawodową, jako praktykę jeżeli charakter wykonywanej pracy jest zgodny z programem praktyki. W trakcie wizytacji udostępniono ZO dodatkowy wykorzystywany w takich okolicznościach dokument, jakim jest „Zaświadczenie” o zatrudnieniu danego studenta i zakresie jego zadań zawodowych. Zaświadczenie to służyć ma sformalizowaniu decyzji opiekuna i Rektora w sprawie zaliczenia zatrudnienia jako formy odbycia praktyki. Jednocześnie przedstawiono dziennik praktyki studenta odbywającego praktykę w tym trybie, w którym także zostało wypełnione sprawozdanie z odbycia praktyki. Procedurę zaliczania praktyki dla osób pracujących można uznać za właściwą, z zastrzeżeniem sformułowanym już wyżej, że aktualna generalna forma sprawozdania i tryb weryfikacji nie pozwala w pełni zweryfikować wszystkich zakładanych efektów kształcenia.

W trakcie wizytacji, Uczelnia przedstawiła zestawienie miejsc odbywania praktyk zawodowych przez ostatnie roczniki studentów. Ich analiza wskazuje na prawidłowy dobór miejsc odbywania praktyk przez studentów kierunku ekonomia.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego - częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1) Program kształcenia generalnie umożliwia osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia z wyłączeniem części wzmiankowanych wyżej efektów przedmiotów specjalnościowych. Ogólny przydział punktów ECTS na poszczególne przedmioty

wyduje się uzasadniony. Występują jednak uchybienia w oszacowaniu nakładów pracy studenta w poszczególnych sylabusach przedmiotów, dlatego można podważyć również ogólny podział punktów ECTS pomiędzy przedmiotami. I tak: - dla przedmiotu „praca dyplomowa” przewidziano 10 punktów ECTS, jednakże nie alokowano tego ogólnego nakładu pomiędzy różne formy aktywności studenta; - dla przedmiotu „Język obcy” nie przewidziano dla studiów niestacjonarnych godzin pracy własnej studenta, na studiach stacjonarnych ten udział wydaje się wysoce zaniżony.

Forma realizacji zajęć e-learningowych dla grupy 3 i 4 drugiego roku studiów jest niewłaściwa. Nie zostały osiągnięte wszystkie efekty kształcenia dla studentów tych grup, z powodu: nie realizacji wykładów, ograniczenia liczby godzin ćwiczeń, miejsca odbywania zajęć, a także braku dodatkowych elementów weryfikujących zakładane efekty kształcenia dla zajęć realizowanych na odległość.

3.2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć i metody dydaktyczne są zasadniczo spójne, z wyłączeniem niespójności zidentyfikowanych już wyżej a dotyczących efektów i treści kształcenia części przedmiotów specjalnościowych. Uchybienia dotyczą praktyk zawodowych. Analiza wybranych dzienników praktyk wykazała, iż sprawozdania z praktyk są na tyle skrótowe, iż nie w pełni pozwalają na weryfikację osiągniętych efektów kształcenia.

Kryterium 4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

4.1)

Liczba i różnorodność kwalifikacji osób zatrudnionych w Uczelni na podstawie umów o pracę i umów zleceń jest wystarczająca, by osiągnąć zamierzone efekty kształcenia i zrealizować program studiów, ale niepoprawności w ich obsadzie powoduje, że realizacja efektów nie będzie realizowana.

Podobne znaczenie ma brak publikacji w ostatnich latach albo nienaukowy ich charakter. Ten ostatni problem dotyczy dwóch osób zgłoszonych do minimum kadrowego oraz co najmniej jednej zatrudnionej na podstawie umowy zlecenia (specjalista od gospodarki nieruchomościami).

Według oświadczenia władz Uczelni, w ubiegłym semestrze były zajęcia prowadzone na odległość. W czasie wizytacji nie przedstawiono jednak żadnych materiałów, które pozwoliłyby ocenić ich jakość oraz przygotowanie pracowników do ich prowadzenia.

4.2)

Teczki osobowe zawierają dokumenty pozwalające na ocenę, czy nauczyciel akademicki spełnia wymagania do zaliczenia do minimum kadrowego na kierunku *ekonomia*, tj. czy posiada odpowiednie kwalifikacje naukowe (stopnie i tytuły naukowe oraz dorobek lub posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla ocenianego kierunku studiów – zgodnie z wymaganiami określonym w § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.), w jakim wymiarze realizują pensum dydaktyczne, a także czy złożył nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki oświadczenie o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia na kierunku *ekonomia* na Wydziale Nauk Zespolonych Stargardzkiej Szkoły Wyższej Stargardinum, zgodnie z wymaganiami

określonymi w art. 112a ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742).

Zgodnie z informacjami zawartymi w tych oświadczeniach wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie, a także są zatrudnione w Uczelni na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów, a więc zgodnie z wymaganiami określonym w § 13 ust. 1 wymienionego wyżej rozporządzenia. Ponadto znajduje się tam również dokumentacja związana z realizacją zwyczajowych procedur dotyczących prowadzonej w Uczelni polityki kadrowej.

W jednym przypadku stwierdzono, iż osoba stanowiąca minimum kadrowe została zatrudniona na stanowisku niezgodnym przepisami ustawy Prawo szkolnictwie wyższym i Statutu Uczelni (profesor). Ponadto oświadczenia 4 osób nie zawierają informacji, czy Uczelnia jest ich podstawowym czy dodatkowym miejscem pracy. W dwóch przypadkach istnieją rozbieżności na temat podstawowego lub dodatkowego miejsca pracy, wynikające z umowy o pracę oraz oświadczenia, a mianowicie – umowa o pracę zawiera informację, iż Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, zaś w oświadczeniu nauczyciel akademicki deklaruje, iż uczelnia jest jego dodatkowym miejscem pracy. Należy więc uzgodnić dane zawarte w dokumentach tych dwu osób.

Na Wydziale Nauk Zespołonych prawie wszystkie oświadczenia zostały podpisane w czerwcu 2012 r., a więc zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 112a ust. 3 ustawy, za wyjątkiem jednej osoby, która od dnia 6 października 2012 r. powróciła do pracy po urlopie macierzyńskim. *W jednym przypadku oświadczenie zostało podpisane w dniu 14 lipca 2012 r., a więc po terminie ustalonym wymienionymi wyżej przepisami.*

Dala wszystkich osób proponowanych przez Uczelnię do minimum kadrowego zaplanowano osobiste przeprowadzenie na kierunku *ekonomia*, co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych (samodzielni nauczyciele akademicki) oraz co najmniej 60 godzin (doktorzy), określone w § 13 ust. 3 wymienionego wyżej rozporządzenia.

Warunek dotyczący minimum kadrowego do studiów I stopnia dla kierunku „ekonomia” nie jest spełniony, ponieważ na 9 zgłoszonych osób, wymagania przepisów prawa spełnia 3 samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych, 3 osoby ze stopniem naukowym doktora. Do minimum kadrowego nie zaliczono 3 osób ze stopniem naukowym doktora, z powodu zbyt skromnego dorobku naukowego z ostatnich 5-ciu lat (2 osoby) i braku dorobku w dyscyplinie ekonomia, dla której określono efekty kształcenia.

Do minimum kadrowego zgłoszono dwie osoby, których dorobek naukowy tego nie uzasadnia. W jednym wypadku jest on skromny i o nie ma charakteru naukowego, w drugim przypadku, publikacje były tylko w latach 2002-2007 i jedna w 2009. Były one z zakresu statystyki (kilka ostatnich dotyczyło zastosowań finansowych).

W przypadku nauczycieli akademickich spoza minimum kadrowego wystąpiły znaczące niepoprawności w obsadzie zajęć to powierzenie:

- wykładów i ćwiczenia: z Ekonometrii, z Gospodarki regionalnej, Finansów publicznych i rynków finansowych oraz z Rachunkowości osobie ze stopniem naukowym doktora, która nie publikuje w tych zakresach, lecz przede wszystkim w zakresie ekonomiki rolnictwa, ekonomiki usług i marketingu,
- wykładów i ćwiczeń z Makroekonomii i Ekonomia integracji europejskiej osobom ze stopniami naukowymi doktora, których publikacje tego nie dotyczą; jedna ma skromny dorobek dotyczący ekonomiki małych i średnich przedsiębiorstw oraz transferu wiedzy, druga przede wszystkim w zakresie biopaliw, samorządu terytorialnego,

- wykładów z polityki gospodarczej oraz z polityki społecznej osobie ze stopniem naukowym doktora, której publikacje dotyczą przede wszystkim energii odnawialnej.
- wykładów z Prawo dla ekonomistów oraz Prawo i własność intelektualna osobie ze stopniem naukowym doktora nauk prawnych z dorobkiem w zakresie: historia państwa i prawa, z publikacjami w zakresie historii prawa Księstwa Litewskiego.
- wykładów i ćwiczeń z Analizy ekonomicznej osobie ze stopniem naukowym doktora nauk humanistycznych ze specjalnością: historia najnowsza,
- wykładów i ćwiczeń z: Gospodarka nieruchomościami, Ekonomika nieruchomości, Prawo gospodarcze nieruchomościami, Gospodarka przestrzenna, Zarządzanie nieruchomościami mieszkalnymi osobie - ekspertowi z ekologii i środowiska – doktor nauk ekonomicznych, specjalista techniczno – branżowy ds. edukacji ekologicznej i ochrony przyrody w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, a w latach 2005-2008 kierownik Ośrodka Dydaktyczno – Muzealnego „Świdwie”, autorowi publikacji z dziedziny rozwoju regionalnego.

Załącznik nr 5 - Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicki);

Skład minimum kadrowego na kierunku *ekonomia* prowadzonego na Wydziale Nauk Zespołonych w perspektywie długookresowej nie jest stabilny, bowiem tylko 2 osoby (doktorzy) zostały zatrudnione na czas nieokreślony, pozostałe 7 osób zostało zatrudnionych na czas określony, tj. do 30 września 2013 r. (4 osoby), do 30 września 2014 r. (1 osoba) oraz do 30 września 2015 r. (2 osoby).

Natomiast tylko 5 osób, tj. 55% (1 samodzielny nauczyciel akademicki oraz 4 doktorów) wchodziło w skład minimum kadrowego w roku 2009, tj. podczas poprzedniej oceny jakości kształcenia na tym kierunku studiów.

Nie jest możliwe stwierdzenie, że warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku *ekonomia*, do liczby studentów na tym kierunku jest spełniony, z uwagi na brak minimum kadrowego.

4.3)

Istotnym elementem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest prowadzenie właściwej polityki kadrowej, w tym właściwy dobór nauczycieli akademickich prowadzących kształcenie na ocenianym kierunku studiów. Podstawy polityki kadrowej Uczelni według założeń i dokumentów są poprawne, ale realizacja budzi zastrzeżenia. Rekrutacja opiera się na procedurach konkursowych, prowadzi się okresowe oceny pracowników według kryteriów zgodnych z potrzebami realizacji zgodnie z przyjętymi jego efektami. Są pewne elementy systemu wspierania rozwoju kadry, w tym możliwość publikowania w zeszytach naukowych Uczelni. Wymiana międzyuczelniana i międzynarodowa praktycznie nie istnieje.

Oceny prezentowane na spotkaniu z kadrami były wyłącznie pozytywne, choć bardziej skupiały się na lokalnej społecznej roli Uczelni i jej stanie posiadania niż na polityce kadrowej.

W praktyce, jak wykazano wyżej, dobór kadr nie zawsze jest trafny. Także stopień wykorzystania wsparcia rozwoju naukowego ze strony Uczelni jest niewielki. W ostatnich latach w Uczelni tylko jedna osoba (spoza ocenianego kierunku) uzyskała stopień doktora.

W stosunku do roku 2009, w którym odbyła się pierwsza ocena jakości kształcenia na kierunku *ekonomia*, nastąpiły niewielkie zmiany w składzie minimum kadrowego, bowiem tylko 4 osoby, to nauczyciele akademicki, którzy nie tworzyli tego minimum w roku 2009.

Dla 2 osób wskazanych do minimum kadrowego Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, dla pozostałych 7 osób – dodatkowym miejscem pracy. W poprzedniej ocenie zwrócono uwagę na braki w minimum kadrowym i prowadzenie niektórych zajęć przez osoby o nieodpowiednich kwalifikacjach. Obecnie takie niepoprawności nadal występują, choć dotyczą innych osób i przedmiotów (między innymi ze względu na nowe kryteria oceny, w tym zgodność dorobku naukowego z zakładanymi efektami kształcenia, a nie z zakresem czy dziedziną kształcenia).

Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena;

Hospitowane zajęcia prowadzono w miarę poprawnie, lecz w jednym przypadku zbyt dużo czasu tracono na dyskusje, które nie wymagały żadnego przygotowania studentów (narzekania na popularnym poziomie, powierzchowne oceny rzeczywistości).

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego: częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

4.1) Liczba i różnorodność kwalifikacji osób zatrudnionych w Uczelni na podstawie umów o pracę i umów zleceń jest wystarczająca, by osiągnąć zamierzone efekty kształcenia i zrealizować program studiów, ale występują rażące nieprawidłowości w obsadzie zajęć.

4.2) Warunek minimum kadrowego do studiów I stopnia dla kierunku „ekonomia” nie jest spełniony, ponieważ na 9 zgłoszonych osób do tego minimum zaliczono 3 samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych, 3 osoby ze stopniem naukowym doktora, natomiast nie zaliczono 3 osoby ze stopniem naukowym doktora, z powodu braku dorobku naukowego w ostatnich latach (2 osoby) i braku dorobku w dyscyplinie ekonomia, dla której określono efekty kształcenia.

4.3) Dobór kadr nie zawsze jest właściwy, w jednakowym stopniu dotyczy to w jednakowym stopniu minimum kadrowego jak i pozostałych nauczycieli akademickich pracujących w ramach umów zlecenia. Stopień wsparcia rozwoju naukowego ze strony Uczelni jest niewielki.

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia wykorzystuje budynek wynajęty od swego założyciela. To obiekt stwarzający dobre warunki kształcenia, choć bez rozwiązań właściwych dla osób niepełnosprawnych. Zawiera 15 sal dydaktycznych mogących pomieścić większą niż obecnie liczbę studentów, w tym dwie sale wykładowe mieszczące około 120 i około 80 słuchaczy. W salach jest tylko podstawowe wyposażenie (stoły, krzesła, tablice), lecz wykorzystuje się

przenośne rzutniki multimedialne, zwykle jednak bez ekranów. Są też dwa, odpowiednie dla kierunku ekonomia, laboratoria komputerowe z 30 i 14 stanowiskami.

W żadnym laboratorium na komputerach nie było zainstalowane specjalistyczne oprogramowanie z zakresu finansowo-księgowego oraz statystyczno-ekonometrycznego, tylko oprogramowanie systemowe oraz pakiet MS Office. Brak specjalistycznego oprogramowania statystyczno-ekonometrycznego nie sprzyja osiąganiu zakładanych efektów kształcenia w szczególności: K_U04 *potrafi prognozować procesy i zjawiska ekonomiczne z wykorzystaniem metod i narzędzi ilościowych; potrafi pozyskać, przeanalizować i zinterpretować dane statystyczne oraz konstruować modele ekonometryczne*, a brak oprogramowania finansowo-księgowego dla efektu K_U07 *potrafi zastosować zasady rachunkowości do księgowania i sporządzania sprawozdań finansowych*.

Biblioteka jest bardzo skromna. Ma mniej niż 1600 woluminów (na 3 kierunki studiów), w tym duży udział (serie po kilkadziesiąt – łącznie kilkaset) podręczników dla szkół ponadgimnazjalnych, zwłaszcza z zakresu rachunkowości i zarządzania przedsiębiorstwem, które Uczelnia zakupiła dla realizacji projektu „Dobry zawód dla Ciebie!” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, dla policealnego kształcenia techników rachunkowości. Oznacza to, że stan posiadania książek się nie poprawił (1127 woluminów – 31.12.2010 r.), ponieważ wzrost o 500 pozycji wynika z uruchomienia kształcenia policealnego.

Biblioteka zaczyna gromadzić pierwsze czasopisma – posiada dwa pierwsze tytuły. Biblioteka mieści się w dwóch małych pokojach. Jest tam 8 miejsc dla studentów i 1 komputer (oraz 2 monitory bez jednostek centralnych).

W poprzednim raporcie zwracano uwagę na niedostateczne zasoby biblioteczne. Ten zarzut niestety trzeba ponowić.

Katalog książek jest dostępny tylko ze stanowiska bibliotekarki, dostęp on-line jeszcze nie funkcjonuje. Jest dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki, choć wyposażenie biblioteki nie ułatwia korzystania z tego dostępu, ponieważ w czytelni działało tylko jedno stanowisko komputerowe, pozostałe dwa niesprawne (tylko monitory). Symptomatyczne jest to, że nauczyciele akademicki ani władze Uczelni nie widzą problemu i tłumaczą, że braki rekompensuje dostęp studentów do źródeł internetowych.

Infrastruktura Uczelni nie jest przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W budynku znajduje się jedna toaleta przeznaczona do użytku osób z niepełnosprawnościami, która jednak nie jest odpowiednio przystosowana. Uczelnia nie posiada windy umożliwiającej osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi docieranie na wyższe kondygnacje budynku (budynek historyczny). *Stargardzka Szkoła Wyższa* nie zapewnia sprzętu wspomagającego dla osób niedowidzących i niedosłyszących.

Uczelnia nie posiada studentów, których niepełnosprawność uniemożliwiałaby osiąganie założonych efektów kształcenia w obecnych warunkach.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego: częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Uczelnia wykorzystuje budynek wynajęty od swego założyciela. To obiekt stwarzający dobre warunki kształcenia, choć bez rozwiązań właściwych dla osób niepełnosprawnych (budynek historyczny). Zawiera 15 sal dydaktycznych, 2 laboratoria komputerowe z 30 i 14 stanowiskami. W żadnym laboratorium na komputerach nie było

zainstalowane specjalistyczne oprogramowanie z zakresu finansowo-księgowego oraz statystyczno-ekonometrycznego, tylko oprogramowanie systemowe oraz pakiet MS Office.

Biblioteka jest bardzo skromna. Ma mniej niż 1600 woluminów (na 3 kierunki studiów), brak przyrostu pozycji dla kierunku ekonomia. Biblioteka zaczyna gromadzić pierwsze czasopisma – posiada dwa pierwsze tytuły. Biblioteka mieści się dwóch małych pokojach. Jest tam 8 miejsc dla studentów i 1 komputer. Katalog książek jest dostępny tylko ze stanowiska bibliotekarki, dostęp on-line jeszcze nie funkcjonuje. W poprzednim raporcie zwracano uwagę na niedostateczne zasoby biblioteczne. Zarzut ten pozostaje aktualny.

Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Ocena nieobligatoryjna dla studiów I stopnia

W Uczelni nie organizuje się badań naukowych. Jedyne dostrzeżone działanie z tego zakresu to wydawanie zeszytów naukowych. Ich zawartość jest różnorodna, wiąże się z trzema kierunkami studiów, ale także publikowane są artykuły na inne tematy. Wydano dotąd cztery zeszyty. Do wglądu były trzy, w tym jeden recenzowany – podano nazwiska trzech recenzentów.

Uczelnia ze względu na prowadzone studia I stopnia na ocenianym kierunku i jedynie w formie niestacjonarnej, nie prowadzi badań naukowych. SSW Stargardinum nie prowadzi Kół Naukowych, ze względu na brak zainteresowania studentów.

Uczelnia prowadzi studia I stopnia, a więc nie ma obowiązku prowadzenia badań naukowych, dlatego nie było więc uwag na ten temat w poprzednich raportach.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego nie podlega ocenie, ponieważ prowadzenie badań naukowych nie jest obowiązkowe w przypadku studiów pierwszego stopnia.

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1)

Zasady rekrutacji na pierwszy rok studiów zostały określone Uchwałą Senatu 3/2011 w sprawie warunków i zasad rekrutacji w SSW Stargardinum w roku akademickim 2012/2013. Podstawę przyjęcia na studia stanowi posiadanie świadectwa dojrzałości oraz złożenie kompletu wymaganych dokumentów. Przyjmowani są także kandydaci posiadający dyplom lub zaświadczenie o wynikach matury międzynarodowej. Przyjęcie na studia następuje na podstawie decyzji Dziekana. Zasady rekrutacji nie przewidują jakiejkolwiek selekcji kandydatów. Można domniemywać, iż kryterium selekcyjnym jest jedynie kolejność zgłoszeń. Jednakże biorąc pod uwagę zmniejszające się zapotrzebowanie na kształcenie wynikające także ze zmian demograficznych w praktyce Uczelnia zamierza przyjmować wszystkich zainteresowanych kandydatów legitymujących się świadectwem dojrzałości. Taki charakter rekrutacji może utrudniać osiąganie zakładanych dla kierunku efektów kształcenia. Można zatem podsumować, iż zasady rekrutacji są przejrzyste, nie naruszają zasady równych szans.

7.2)

Co do zasady nakłady pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia zostały oszacowane prawidłowo. W sylabusach przedmiotów przewidziano nakłady zarówno pracy w liczbie godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich, jak i samodzielnej pracy studenta. W obu przypadkach uwzględniono różne formy aktywności studenta. Pewne nieprawidłowości oszacowania czasu pracy już wyżej stwierdzono w przypadku modułów pracy dyplomowej i języka obcego.

W opinii przedstawionej przez studentów ocenianego kierunku na spotkaniu z zespołem oceniającym, nakład pracy dla danego kursu jest odpowiedni do przyporządkowanej mu punktacji ECTS.

System ocen osiągnięć studentów w warstwie założeń wynikających z treści kart przedmiotów właściwie określa formy i zasady ocen. Dokonano próby standaryzacji wymogów w zakresie stopnia osiągnięć poszczególnych szczegółowych efektów kształcenia i przypisania im odpowiednich ocen. Niedostatecznie motywujące są zasady zaliczania praktyki zawodowej, nie nastawione na weryfikację zakładanych efektów kształcenia.

Studenci omawianego kierunku w czasie spotkania z zespołem wizytującym, określili obowiązujący ich system oceny osiągnięć jako przejrzysty i obiektywny. Zasady zaliczenia kursów są omawiane ze studentami na pierwszych zajęciach w semestrze. Wykładowcy rzetelnie wywiązują się z wcześniej przedstawianych warunków zaliczenia. Podczas egzaminów sprawdzane są umiejętności oraz wiedza studenta. Studenci otrzymają informacje zwrotną od egzaminatorów na temat uzyskanej oceny oraz ewentualnej możliwości powtórzenia egzaminu.

Według opinii studentów, sylabusy wraz z opisem zakładanych efektów kształcenia, są przejrzyste i zrozumiałe. Informacje w nich zawarte składają się ze wszystkich niezbędnych elementów, które w odpowiedni sposób wspierają studentów w procesie uczenia się.

Studenci ocenianego kierunku przedstawili pozytywną opinię na temat konstrukcji i zawartych w sylabusie informacji, a także określili je jako przydatne w toku kształcenia.

Należy pozytywnie ocenić kompletność informacji zawartych w sylabusach przedmiotów. Zawierają one podstawowe pomocne studentom w procesie uczenia się. Materiały dydaktyczne zalecane w kartach przedmiotów są z zasady aktualne i właściwie dostosowane do potrzeb studentów.

7.3)

Od niedawna uczelnia posiada Kartę Uczelni Erasmusa obowiązującą w nowej edycji programu na lata 2014 - 2020. Analiza wykorzystania przez studentów możliwości stwarzanych przez Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów wykazuje ich niskie zainteresowanie wymianą. Generalnie studenci nie wykazują zainteresowania przenoszeniem się na inne uczelnie, z czym wiązałby się transfer punktów. Uczelnia tłumaczy to faktem prowadzenia jedynie studiów niestacjonarnych i zaangażowaniem studentów w pracę zawodową. Nie oznacza to jednak, iż nie należy promować udziału studentów w wymianie międzynarodowej.

Stargardzka Szkoła Wyższa Stargardinum nie prowadzi wymiany międzynarodowej. Jednakże uczelnia nie stwarza odpowiednich warunków tworzących możliwość dla

wprowadzenia mobilności studentów, np. poprzez prowadzenie dodatkowych kursów językowych. Studenci posiadają również podstawową wiedzę na temat funkcjonowania systemu punktów ECTS w Uczelni. W trakcie spotkania z zespołem oceniającym studenci wyrazili opinię, że nie są zainteresowani wymianą zagraniczną. Decyzja studentów wynika ze specyfiki niestacjonarnego trybu studiów.

SSW *Stargardinum* nie uczestniczy w programach współpracy, w którą wyłączni są studenci ocenianego kierunku.

Brak wymiany studentów, choć mogłaby ona pozytywnie wpłynąć na poziom realizacji zamierzeń dotyczących efektów kształcenia, zwłaszcza skłonności do samokształcenia.

7.4)

Uczelnia nie wykazała innego niż przyznawane stypendium rektora, mechanizmu motywujących, dla ocenianego kierunku. Stypendium rektora dla najlepszych studentów jest przyznawane dla nie więcej niż dziesięciu procent najlepszych studentów na kierunku. Wymagania zawarte w *Regulaminie przyznawania pomocy materialnej studentom SSW Stargardinum*, są przejrzyste i zrozumiałe.

Studenci wizytowanego kierunku podczas rozmowy z zespołem oceniającym, wyrazili pozytywną opinię na temat oferowanej im opieki materialnej oraz socjalnej. Studenci *Stargardzkiej Szkoły Wyższej Stargardinum* są uprawnieni do otrzymywania pomocy materialnej przewidzianej w art. 173 ust.1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Szczegółowe informacje oraz zasady przyznawania stypendiów, znajdują się w *Regulaminie przyznawania pomocy materialnej studentom Stargardzkiej Szkoły Wyższej Stargardinum*. Jest on dostępny w dziekanacie, a także na stronie internetowej Uczelni. W opinii studentów postanowienia przedmiotowego regulaminu są przejrzyste i zrozumiałe.

Podziału środków funduszu pomocy materialnej dokonuje Rektor w porozumieniu z Samorządem Studentów, co zostało potwierdzone przedstawionym porozumieniem.

W Wydziale Nauk Zespołonych powoływana jest komisja stypendialna, zgodnie z art. 177 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym studenci stanowią większość jej składu, co zostało potwierdzone odpowiednimi dokumentami.

W SSW *Stargardinum* funkcjonuje Samorząd Studentów, działający na podstawie *Regulaminu Samorządu Studentów SSW Stargardinum*. Uczelnia nie przedstawiła odpowiedniej uchwały Senatu Uczelni, który zgodnie z art. 202 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym zatwierdzałby zapisy przedmiotowego regulaminu. Przepisy regulaminu są przejrzyste i zrozumiałe. Samorząd deleguje swoich przedstawicieli do Senatu Uczelni, których liczba jest zgodna z art. 61 ust. 1 ustawy, a także do Rady Wydziału zgodnie z art. 67. ust 4 ustawy. Samorząd jest przedstawicielem studentów wobec władz Wydziału i Uczelni.

W trakcie wizytacji ustalono, że w *Regulaminie Płatności i Innych Opłat Wynikających z Organizacji Studiów w SSW Stargardinum* zawarte zostały opłaty wykraczające poza ustawowy katalog opłat znajdujący się art. 99 ust 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, to jest: opłata za egzamin poprawkowy oraz opłata za egzamin komisyjny, które zgodnie z przepisem art. 99 ust 4. ustawy pobieranie opłat jest zabronione.

Jednak z informacji uzyskanych od Kanclerz Uczelni i studentów ocenianego kierunku, wynika, że opłaty te nie są pobierane, a przedmiotowy regulamin nie podlegał nowelizacji.

Studenci ocenianego kierunku jako mocną stroną oferty Uczelni podają dobrze wykwalifikowaną kadrę dydaktyczną, niskie czesne w porównaniu z uczelniami szczecińskimi.

Studenci kierunku ekonomia są zadowoleni z systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej oraz socjalnej, nie zgłaszają też uwag do funkcjonowania systemu pracy administracji Uczelni.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego: *znacząco*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

7.1) Zasady rekrutacji na pierwszy rok studiów zostały określone Uchwałą Senatu 3/2011 w sprawie warunków i zasad rekrutacji w SSW Stargardinum. Podstawę przyjęcia na studia stanowi posiadanie świadectwa dojrzałości oraz złożenie kompletu wymaganych dokumentów.

7.2) System oceny osiągnięć studentów zawiera standardowe wymagania. Jego konstrukcja jest przejrzysta i zrozumiała.

7.3) Uczelnia nie prowadzi wymiany studenckiej, jednak obecna struktura programu kształcenia stwarza możliwości wdrożenia programów wymiany. Niskie zainteresowanie mobilnością studentów ocenianego kierunku wynika z prowadzonej jedynie niestacjonarnej formy kształcenia.

7.4) Studenci wizytowanego kierunku są zadowoleni z działania systemu pomocy materialnej. Wysokość przyznawanych stypendiów i zapomóg spełnia ich oczekiwania. Zmiany wymagają przepisy *Regulaminu Płatności i Innych Opłat Wynikających z Organizacji Studiów w SSW Stargardinum*, w którym znajdują się przepisy już nie stosowane.

Kryterium 8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

8.1)

W Uczelni wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia został ustalony i zatwierdzony w Uchwale Senatu nr 8/2012 z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie zatwierdzenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, jako efekt prac powołanego w 2009 r. pełnomocnika ds. jakości kształcenia oraz Rady Programowej przekształconej w 2010 r. na mocy Uchwały Senatu nr 8/2012 z dnia 12 października 2012 r. w Uczelnianą Komisję ds. jakości kształcenia. Przewodniczącym tej Komisji został Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia, którego zadaniem ma być koordynacja prac Uczelnianej Komisji ds. jakości kształcenia oraz przygotowywanie dla Senatu i Rektora raportów z zakresu jakości kształcenia.

W dokumentach Uczelni deklaruje się, że nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia sprawuje Rektor.

Uczelnia posiada dokumentację potwierdzającą funkcjonowanie elementów Uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, jednakże efekty funkcjonowania tego systemu nie są widoczne. Dotyczy to w szczególności:

- harmonogramowania zajęć dydaktycznych (długie bloki aż po 8 godzin jednego przedmiotu, łączenia grup ćwiczeniowych),

- niewłaściwej obsady części zajęć dydaktycznych,
- prowadzenie kształcenia poza siedzibą Uczelni,
- brak nadzoru nad procesem dyplomowania (niezgodności tematycznej prac dyplomowych, wybór promotorów, jakość recenzji, i wiele innych elementów),
- brak dbałości o zasoby wspomagające proces dydaktyczny (biblioteka, oprogramowanie), itp.

Powyższe wymienione niesprawności systemu jakości kształcenia wskazują, że system o nazwie „zapewnienie” jakości kształcenia nie funkcjonuje.

8.2)

Uczelnia podejmuje pierwsze działania, aby zapewnić udział interesariuszy zewnętrznych w procesie poprawy jakości kształcenia. Wprowadza ankiety dla absolwentów, które będzie prowadziło Biuro Karier. Proces ten jest dopiero w początkowym stadium. Uczelnia deklaruje rozwój systemu monitorowania absolwentów i rynków pracy.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
Wiedza	+/-	+/-	+/-	-	-	+/-
umiejętności	+/-	+/-	+/-	-	-	+/-
kompetencje społeczne	+/-	+/-	+/-	-	-	+/-

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego: **częściowo**

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

8.1) W Uczelni wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia został ustalony i zatwierdzony w Uchwale Senatu nr 8/2012 z dnia 14 czerwca 2012 r. Efekty funkcjonowania WSZJ nie są widoczne, a dotyczy to w szczególności: harmonogramowania zajęć dydaktycznych, niewłaściwej obsady części zajęć dydaktycznych, brak nadzoru nad procesem dyplomowania brak dbałości o zasoby biblioteki i specjalistycznego oprogramowania.

8.2) Uczelnia podejmuje pierwsze zadania, aby zapewnić udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie poprawy jakości kształcenia. Wprowadza ankiety dla absolwentów, które będzie prowadziło Biuro Karier. Proces ten jest w początkowym stadium. Uczelnia deklaruje rozwój systemu monitorowania absolwentów i rynków pracy.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco (6)	w pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1. koncepcja rozwoju kierunku			X		
2. cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji				X	
3. program studiów				X	
4. zasoby kadrowe				X	
5. infrastruktura dydaktyczna				X	
6. prowadzenie badań naukowych	Nie dotyczy				
7. system wsparcia studentów w procesie uczenia się			X		
8. wewnętrzny system zapewnienia jakości				X	

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia budzi wiele zastrzeżeń. Dotyczą one wszystkich obszarów oceny: zakładanych efektów kształcenia i programu studiów – brak spójności efektów, niezgodności w ramach oferowanych specjalności, brak minimum kadrowego, niewłaściwa obsada części zajęć dydaktycznych, niewłaściwa forma prowadzenia części zajęć – e-learning oraz prowadzenie kształcenia dla dwóch grup poza siedzibą uczelni, brak dbałości o zasoby biblioteczne i specjalistyczne oprogramowanie co jest ściśle związane z efektami procesu dyplomowania.

Wiele tych zastrzeżeń ma charakter identyczny z uwagami w poprzednim raporcie powizytacyjnym.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia wniosła o zaliczenie do minimum kadrowego w/w nauczycieli akademickich oraz dodatkowo 3 nowych osób, które zadeklarowały podjęcie zatrudnienia w Uczelni od dnia 1 października 2013 r.

Analiza przedstawionej dokumentacji i wyjaśnień Rektora pozwala na stwierdzenie, iż spośród nauczycieli akademickich uprzednio niezaliczonych, do tego minimum może zostać zaliczona jedynie osoba, pozostałe nie posiadają aktualnego dorobku, uzasadniającego włączenie do minimum kadrowego tego kierunku.

Zatem obecnie do spełnienia minimum kadrowego brak jest dwóch osób ze stopniem naukowym doktora.

Natomiast od 1 października 2013 r. minimum kadrowe zostanie uzupełnione o 3 nowe osoby, pod warunkiem powierzenia im zajęć dydaktycznych w wymiarze określonym w § 13 ust. 3 wymienionego wyżej rozporządzenia.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia nie przedstawiła korekty zmian obsady zajęć z wyżej wymienionych przedmiotów, poinformowała jedynie, iż *„Senat SWW Stargardinum zlecił Komisji ds. Jakości Kształcenia zajęcie się tym problemem”*.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia poinformowała jedynie, iż *„Uwagi Zespołu Oceniającego (...) zostały przekazane Komisji ds. Jakości Kształcenia, której zadaniem jest dalsze udoskonalanie programu kształcenia”*.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia zadeklarowała, iż wprowadziła *„dodatkowy przedmiot Metodyka pisania pracy dyplomowej”* (w przedstawionym planie studiów przedmiot ten nosi nazwę „Metodologia pisania pracy dyplomowej”). Powyższe działanie może wpłynąć na poprawę formalnej strony przygotowywanych prac dyplomowych, jednakże nie odnosi się do podstawowej kwestii niezgodności tematyki prac z prowadzonym kierunkiem studiów i związaną z tym niemożnością końcowej weryfikacji przyjętych kierunkowych efektów kształcenia w procesie dyplomowania. Uczelnia zadeklarowała również, że *„szerzej i dogłębniej”* problemem podniesienia jakości prac dyplomowych *„zajmie się UKZJK”*, do którego przekazano także sprawę *„większej spójności tematów prac dyplomowych z kierunkiem ekonomia”*.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia powiadomiła o tymczasowej rezygnacji z *„kształcenia na odległość do czasu udoskonalenia systemu”* oraz przedstawiła Uchwałę Senatu nr 15 2012/2013 z dnia 9 czerwca 2013 r. dot. modyfikacji planu studiów dla grupy 3 i 4 drugiego roku ekonomii.

W odpowiedzi na raport Uczelnia powiadomiła m. in., że wyeliminuje blokowanie zajęć zapewniając zastępstwo za nieobecnych nauczycieli akademickich, zwiększyła nadzór nad procesem dyplomowania, w tym nad doбором tematów prac dyplomowych i promotorów oraz jakości recenzji, natomiast nie podzieliła stanowiska dotyczącego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia - nie zadeklarowała, iż system ten będzie doskonały, a poszczególne obszary jakości kształcenia systematycznie oceniane.